

واژه‌شناسی خودکشی

Suicide Terminology

محسن رضائیان^۱

Mohsen Rezaeian

زمانی که درباره خودکشی صحبت کرده و یا مطلبی را به رشته تحریر در می‌آوریم، باید کاملاً مراقب باشیم که از واژگان صحیح استفاده نمائیم (۱). برای نمونه، سال‌ها قبل زمانی که در اغلب کشورهای جهان، خودکشی به عنوان یک جرم تلقی می‌شد، واژگان ارتکاب خودکشی (Committed suicide)، به فراوانی مورد استفاده قرار می‌گرفت. اما با جرم‌زدایی‌های به عمل آمده در اغلب کشورهای جهان از خودکشی، اکنون باید از واژگان صحیح‌تری استفاده کرد. امروزه، می‌توانیم بگوییم که یک فرد با خودکشی فوت کرد (Died by suicide) و یا اینکه جان خود را گرفت (Took his or her own life). در موقعیتی کاملاً مشابه، دیگر صحیح نیست که واژگان خودکشی موفق (Successful suicide) و یا اقدام به خودکشی ناموفق (Failed suicide attempt) را استفاده نمائیم. چون این واژگان، پیام‌های اشتباهی درباره میزان موفقیت/عدم موفقیت در رفتار خودکشی را مخابره می‌نمایند (۲، ۳).

بنابراین، توصیه می‌شود که از واژگان اقدام به خودکشی (Suicide attempt) استفاده کرد که به رفتار غیر کشنده‌ای اطلاق می‌گردد که فرد به شکلی آگاهانه و با قصد از بین بردن خود، انجام می‌دهد. اقدام به خودکشی، بسته به اینکه فرد، خود جلوی این اقدام را بگیرد یا اینکه فرد دیگر یا موقعیتی باعث عدم اجرای این رفتار را فراهم آورد، به ترتیب با عناوین اقدام به خودکشی بدون نتیجه (Aborted suicide attempt) و اقدام به خودکشی منقطع (Interrupted suicide attempt)، شناخته می‌شود و به فردی که پس از اقدام به خودکشی جان خود را از دست نمی‌دهد با عنوان بازمانده از اقدام به خودکشی (Suicide attempt survivor)، یاد می‌شود. واژه خودکشی (Suicide) هم به مرگ خود خواسته‌ای اطلاق می‌گردد که فرد در نتیجه رفتار مخاطره‌آمیز و با نیت پایان بخشیدن به زندگی خود به انجام آن مبادرت می‌نماید. به بازماندگان فردی که جان خود را گرفته است، بازمانده از دست رفته به دلیل خودکشی (Suicide loss survivor)، اطلاق می‌گردد (۲، ۳).

همچنین، توصیه شده است که نگوئیم فردی تهدید خودکشی (Threatened suicide) داشته است، بلکه بگوییم فرد، افکار خودکشی خود را هویدا ساخته است (Disclosed suicide thoughts). واژه اختصاری STB نیز که از واژگان (Suicide Thoughts and Behaviors) گرفته شده است، امروزه در منابع معتبر خودکشی مورد استفاده قرار می‌گیرد که در برگیرنده ایده‌پردازی (Suicide ideation)، افکار و رفتار خودکشی گرایانه‌ای می‌شود که در فوق آن‌ها را توضیح داده‌ایم. در نهایت، این واژگان را باید از رفتار خودزنی غیر خودکشی گرایانه

۱- استاد گروه آموزشی اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده بهداشت، مرکز تحقیقات محیط کار، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران

(Non-suicidal self-injury) مجزا نمود. زیرا در رفتار خودزنی غیر خودکشی گرایانه، فرد عمداً و به طور مستقیم به خود صدمات و جراحاتی را وارد می‌کند، بدون آن‌که از این رفتار، نیت آگاهانه‌ای برای خودکشی داشته باشد (۳، ۲).

References

1. Frey LM, Fulginiti A, Sheehan L, Oexle N, Stage DL, Stohlmann-Rainey J. What's in a word? Clarifying terminology on suicide-related communication. *Death Stud* 2020; 44(12): 808-18.
2. O'Connor R. When it is darkest: Why people die by suicide and what we can do to prevent it. *Random House* 2021.
3. Erbacher, TA, Singer JB, Poland S. Suicide in schools: A practitioner's guide to multi-level prevention, assessment, intervention, and postvention. 2024. Routledge.

ارجاع: رضائیان م. واژه‌شناسی خودکشی. *مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان*، سال ۱۴۰۳، دوره ۲۳ شماره ۱۲، صفحات: ۱۰۴۴-۱۰۴۵.

Citation: Rezaeian M. Suicide terminology. *J Rafsanjan Univ Med Sci* 2025; 23 (12): 1044-5. [Farsi]